

Posudek bakalářské práce

Kataríny Michtalíkové

„Analýza narativních technik v díle Barabáš od Pära Lagerkvista a ich využitie pre vyjadrenie filozofie existencializmu”

Katarína Michtalíková se ve své bakalářské práci rozhodla spojit své dva studované obory, švédštinu a francouzskou filologii, a vypracovala velice zdařilou práci. Téma, které si zvolila ústrojně propojuje naratologickou analýzu konkrétního švédského románu s filosofií existence v pojetí zejména francouzských myslitelů. Téma zpracovala vzhledem ke stanovanému rozsahu bakalářské práce podnětně a dostatečně do hloubky. Předmětem její analýzy je vlivný román švédského spisovatele Pära Lagerkvista (1891–1974) *Barabbas* z roku 1950, který česky vyšel v překladu Dagmar Chvojkové-Pallasové jako *Barabáš* v roce 1970.

Michtalíková se konkrétně snaží rozebrat důmyslnou vyprávěcí situaci, již Lagerkvist v románu využil, aby zobrazil obnaženou lidskou existence oproštěnou od veškerých jistot, včetně těch, jež skýtá zvykové křesťanství. Pro dosažení patřičného efektu na čtenáře Lagerkvist využívá hry s proměnou vyprávěcích situací (zejména auktoriální a osobní VS) a čtenáře dale znejistňuje prací s hlediskem. Téma i jednotlivé motivy v románu *Barabáš* reagují zjevně na tehdejší dominantní filosofický proud – existencialismus. Autorka si tak jako cíl vytkla prozkoumat, jak sofistikovaná vyprávěcí technika doplňuje a vlastně utváří existenialistickou tematiku díla.

Pro analýzu vyprávěče si autorka velmi příhodně zvolila dodnes v mnohém inspirativní teorii vyprávění Franze K. Stanzela (1923) a jeho typické vyprávěcí situace v románu. Teorii autorka zdařile aplikuje na Lagerkvistův román a ukazuje, jak pomocí charakteristik vlastních jednotlivým vyprávěcím situacím konstruuje spisovatel bytostně otevřené dílo, které má za cíl aktivizovat čtenáře a vybízet jej k zaujetí postoje. Rozbory dílčích situací jsou nezřídka v podání Michtalíkové pronikavými a do značné míry novátorskými interpretacemi. Výborně zvládnutá naratologická část práce dokládá, že se zde autorka pohybuje na domácí půdě a v tlumočeních si je jistá.

Poněkud méně důkladně působí poslední část práce, v níž se autorka věnuje vztahu románu k různým dobovým koncepcím filosofie existence. Jednotlivým oddílům nelze nic zásadního vytknout, působí ale velice stručně a jednotlivé oddíly mohly být propojeny. Tady je patrné, že autorka není oborovou studentkou filosofie, přesto ale tyto, byť stručné dílčí závěry, jsou podnětným čtením a rovněž ony dokládají otevřenost díla.

K obhajobě mám na autorku otázku na závěr románu v českém překladu, který je věrný švédskému originálu. Jak tento závěr intepretovat v kontextu doby, kdy vyšel, tedy v roce 1970? Tuto otázku kladu proto, že v práci se autorka zmiňuje i o německém překladu, který, v příkrém rozporu s originálem, závěr románu intepretuje jako neproblematické evangelické poselství. Mohla by autorka do své rozvahy o českém překladu zahrnout právě tento překladatelský posun?

Jazykovou podobu práce komentovat nemohu, jelikož nejsem schopna slovenštinu hodnotit po stylistické stránce.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.

V Praze, 3. 2. 2023

doc. Helena Březinová, Ph.D.